

V.l.n.r.: Geert Steenhuis, Bram Mulder en Jan Paauw.

Gangbaar of geïntegreerd?

Kennis helpt bij keuze

Er zijn veel vragen over groene middelen. Om daar antwoord op te kunnen geven, heeft GMN een biologische proeftuin. Daar deed stagiair Bram Mulder afgelopen periode een proef met groene middelen in tulpen.

Tekst: Lilian Braakman | Fotografie: René Faas

Groene vingers blijven belangrijk

Op een perceel in Voorhout ligt de GNO-proef die stagiair Bram Mulder in opdracht van GMN heeft uitgevoerd. De proef was gericht op vuur in tulpen, waarbij de vuurdruk expres was verhoogd. Er waren met vuur besmette tulpen in het midden van het veld geplaatst. Voor de proef zijn er zes Gewasbeschermingsmiddelen van Natuurlijke Oorsprong (GNO's) getest in vier herhalingen. Deze zijn vergeleken met een onbehandelde controle waarin géén vuurbestrijding is uitgevoerd en met een standaardschema waarin chemie tegen vuur is gespoten. Wie langs het proefveld loopt, ziet meteen dat er verschillen in de objecten zitten. Mulder legt uit: "In twee à drie behandelingen bleek dat de GNO's een zichtbaar effect hadden tegen het vuur. Het gewas stond er beter bij dan de onbehandelde controle. Tot een bepaald moment konden GNO-producten het vuur vergelijkbaar met een chemische behandeling bestrijden." Dat er tulpen uitvallen door vuur is niet erg, volgens Mulder: "Doel van deze proef was om de potentie van middelen in de vuurbestrijding te bepalen. Daarbij wilden we graag zien hoe krachtig deze middelen zijn."

Tijdens de proef werd in de gaten gehouden hoe de middelen reageerden op diverse factoren die invloed kunnen hebben op de werking. "We hebben gekeken naar de temperatuur, de luchtvochtigheid, invloed van het perceel, nachtvorst en bodemvorst. Maar we hebben ook gekeken naar de mengbaarheid. En of ze samen met chemische middelen zijn te gebruiken."



In de vuurbestrijdingsproef in tulpen konden groene middelen wedijveren met chemische producten.

POTENTIE

De GNO's die zijn getest, zijn niet zomaar uitgekozen. "We hebben gekeken naar het product, welke stoffen erin zitten en wat voor effect het in theorie zou hebben. Natuurlijk moet het middel ook beschikbaar en werkbaar zijn. Door het te testen, kan het middel zichzelf bewijzen", meent Mulder. Tijdens de proef kwamen er ook andere dingen aan het licht. "Sommige middelen hebben een meervoudige werking. Dat is interessant. Zo kunnen ze inzetbaar zijn in een andere fase, in een andere teelt of tegen een andere ziekte of plaag. Door de proef zien we sterke punten van de middelen en de potentie. Een volgende stap is het integreren van GNO's in een spuitschema."

ANTWOORDEN

Waarom een proef met groene middelen? Gerard Top, algemeen directeur van GMN, geeft antwoord. "De sector moet vergroenen, maar hoe? Er wordt gesproken over Integrated Pest Management (IPM). Hierbij staat de ziekte centraal. Wij zien het anders. GMN werkt met Integrated Crop Management (ICM). Hier staat de plant centraal." Bij ICM wordt op basis van kennis (van de plant, de ondernemer en het product), preventie (plantgoed uitzoeken, inunderen, selecteren etc.) en observatie (van het weer, de bodem etc.) de plant verzorgd. Daarna kan worden geëvalueerd hoe het beter kan. "Kennis over chemische middelen hebben we al. Maar er zijn vragen van telers over groene middelen. Daar willen wij antwoord op kunnen geven. Daarom doen we op diverse locaties proeven om meer kennis te verzamelen. Die kan de buitendienst overdragen aan onze klanten."
De keuze voor een fabrikant is niet willekeurig. Niet alleen de GNO's zijn gescreend alvorens ze werden gebruikt in de proef. Er is ook gekeken naar de leveranciers. "We testen middelen van partijen die weten wat ze doen", vertelt Top. "Ook inzet en kennis van leveranciers is nodig. We sparren met de leverancier over deze resultaten. Kunnen we het middel nog anders inzetten? Is dit het juiste middel voor dat moment? GMN gelooft in geïntegreerde gewasbescherming met laag-risicomiddelen. Daar is kennis voor nodig. Telers zijn bereid om andere middelen in te zetten, als ze de zekerheid hebben dat ze werken."

RENDEMENT

Mulder is op zoek naar GNO's die kunnen bijdragen in de vuurbestrijding. "Als er tien procent verschil qua oogstopbrengst in zit, is dat nog te veel. Maar op een gegeven moment komen we op een niveau dat het wel accepteerbaar is." Jan Paauw, technisch adviseur bij GMN, vult aan: "Sommige middelen zijn allicht beter dan chemische." Zo heeft Paauw met zijn collega Geert Steenhuis een onderlinge weddenschap afgesloten hoe met het groenste schema evengoed een goede opbrengst te behalen valt. Daarnaast heeft Paauw een PlanetProof-schema getest. Hierin is gekozen voor een geïntegreerde aanpak: groene en chemische producten zijn in een schema gecombineerd. "De groene schema's schuren tegen de chemische standaard aan qua effect. Dat is een mooi resultaat. Ook met het PlanetProof-schema was de werking vergelijkbaar met die van een standaard chemisch schema, terwijl er minder kilo's werkzame stof per hectare zijn gebruikt. Dit schema viel ruim binnen de eisen van PlanetProof. Er zijn dus goede resultaten te bereiken met minder kilo's werkzame stof."

Volgens Mulder zijn telers nieuwsgierig naar dit soort groene producten. "De GNO's zijn kennisintensiever. Hulp komt van adviseurs en van sensoren die data verzamelen. Door alle gegevens te verzamelen, kunnen wij voorspellingen generen. Met deze informatie kunnen wij de teler helpen een beslissing te maken. Maar groene vingers blijven belangrijk. Kennis en data helpen met name om nog gerichter te werken."